

[Lysholm Christensen]

mange private skoleinitiativer og sociale initiativer, hvis der skabes usikkerhed om, hvem der ejer de privat indskudte midler.

Spøgelset i denne forbindelse, altså i forbindelse med selvejende institutioner, er: Hvad ingen ejer, ejer staten. Jeg håber, undervisningsministeren kan aflive dette spørgsmål.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Ja, det kan jeg bestemt aflive.

Jeg vil gerne begynde med at takke for den principielle tilslutning fra et ganske betydeligt flertal i Tinget. Jeg tror endda, fru Helle Degn kan overbevises, idet hun jo sluttede sin tale med at love velvillig behandling. Og da også hr. Lysholm Christensens bekymringer kan manes i jorden, skulle det ikke undre mig, om vi ender med at få en enstemmig vedtagelse her.

Men jeg forstår godt alle de spørgsmål, der stilles, for det er ret så kompliceret en sag, og selvejende institutioners vedtægter er noget, som man skal passe på som ikkejurist at udtale sig alt for meget om. Derfor er der også grænser for, hvad jeg nu vil komme med af juridiske udlægninger fra Folketingets talerstol.

Et vil jeg dog vove at gøre, nemlig at citere fra fremsættelsen. Der står:

»Rentekravet kan dog ikke dækkes i formuen pr. 1. januar 1990 og i fast ejendom og løsøre skænket af private.«

Det vil sige, at den rentedød og ekspropriation, som fru Helle Degn udtrykte frygt for, ikke kan ske.

Der står endvidere, at forrentning af statslån vil omfatte statslån, der optages efter lovens ikrafttræden.

Vedrørende institutioner, der allerede eksisterer, står der følgende i bemærkningerne til lovforslaget:

»De øvrige forslag sikrer, at restformuen, bortset fra fast ejendom og løsøre skænket af private, anvendes til uddannelses- og undervisningsformål.

a. Det foreslås derfor, at der indsættes en bestemmelse for nye institutioner om, at institutionens formue, bortset fra fast ejendom og løsøre skænket af private, i tilfælde af institutionens ophør skal anvendes til undervisnings- og uddannelsesformål efter ministerens bestemmelse. Denne bestemmelse, der skal fremgå af skolens vedtægter, gælder alene nye institutioner oprettet efter 1990.

b. Med hensyn til eksisterende institutioner foreslås det, at statsstøtte til driften gøres betinget af, at institutionens vedtægtsgrundlag ændres i overensstemmelse med ovenstående, således at fremtidig tilvækst i formue, bortset fra fast ejendom og løsøre skænket af private, ved institutionsophør skal anvendes til undervisnings- eller uddannelsesformål efter ministerens bestemmelse.«

Jeg mener, jeg med disse citater har illustreret, at regeringen har været særdeles opmærksom på, at her skulle der ikke kunne siges at være tale om hverken direkte eller indirekte ekspropriation. Vi ønsker ikke at tage noget fra nogen som helst. Der er ikke her tale om, at private gaver skal konfiskeres. Så bekymringerne er overflødige.

Men jeg forstår godt, at man for en sikkerheds skyld rejser spørgsmålet, og jeg synes også, det ville være fint, om vi fik en righoldig korrespondance mellem udvalget og ministeriet, eventuelt Justitsministeriet, som har været med til at lave forslaget, således at alle bekymringer effektivt kan manes i jorden. Princippet for dette lovforslag er ordene fra Mattæusevangeliet om at give kejseren, hvad kejserens er, og Indre Mission, havde jeg nær sagt – hvem det nu er, der skal have – hvad de skal have.

Til slut vil jeg gerne bekræfte, hvad fru Hanne Severinsen sagde, nemlig at besparelserne på seminarieområdet er blevet større end forudset ved de seneste ændringer i Århus.

Helle Degn (S):

Jeg har kun én bemærkning til undervisningsministerens alligevel ret detaljerede forsøg på at forklare, hvad teksten består af i dette forslag: at sådan som man læser det, og jeg har op til behandlingen af dette forslag fået bemærkninger fra nogle af de selvejende institutioner, så forstår man det ude i verden sådan, at pr. 1. januar 1990 tikker rentebomben, og det er derfor, jeg taler om rentedøden.

Socialdemokratiet har den opfattelse, at staten naturligvis skal have det, der tilkommer den, og det er derfor, jeg med omhu har valgt en eller anden indekseringsløsning eller -ordning. Men det betyder, at – og jeg er enig med undervisningsministeren – vi har brug for en righoldig korrespondance. Jeg tror, den kommer helt, helt af sig selv, for massevis af selvejende institutioner kan godt se i øjnene, at når staten skal